



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση : Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας : 101 92 Αθήνα
Πληροφορίες : Θ. Παυλόπουλος
Τηλέφωνο : 213-1513480
TELEFAX : 213-1513416

Προς:
Υπουργείο Οικονομικών
Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων
Καρ. Σερβίας 8,
101 84 ΑΘΗΝΑ
τηλ. 210 3375777
email: kemke@minfin.gr

Κοιν.:
ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.
Κάστορος 72
178545 ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Θέμα: Απόψεις επί του υπό διαβούλευση Προσχεδίου Κατευθυντηρίων Γραμμών για ορισμένα μέτρα Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών

Σχετ.: Η με αρ. πρωτ. ΔΑΠΕΕΠ/1968/04.03.2020 επιστολή της ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. (αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/24370/327/10.03.2020)

Σε συνέχεια της συνάντησης με τίτλο «*Multilateral Meeting with Member States on the draft Guidelines on certain State aid measures in the context of the system for greenhouse gas emission allowance trading post 2021*», στην οποία η χώρα εκπροσωπήθηκε από τη ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε., που έχει οριστεί Αρμόδιος Φορέας για τη χορήγηση της κρατικής ενίσχυσης υπό το υφιστάμενο σχήμα SA.38630, και λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του εν λόγω Φορέα επί του θέματος, όπως μας έχουν διαβιβαστεί με το ανωτέρω σχετικό, παρακαλούμε να αποστείλετε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις ακόλουθες θέσεις της χώρας:

1. Επιλέξιμοι τομείς

Σε σύγκριση με τις υφιστάμενες για το διάστημα 2013-2020, Κατευθυντήριες Γραμμές του ΣΕΔΕ του 2012, η νέα πρόταση της Επιτροπής περιλαμβάνει έναν επικαιροποιημένο και πιο περιορισμένο κατάλογο τομέων οι οποίοι θα είναι επιλέξιμοι για αντιστάθμιση εμμέσου κόστους εκπομπών το διάστημα 2021-2030. Ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει 8 τομείς που έχουν προσδιοριστεί ως οι πλέον εκτεθειμένοι σε πραγματικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, έναντι 15 τομέων και υποτομέων που περιελάμβαναν οι ισχύουσες μέχρι το 2020 Κατευθυντήριες Γραμμές.

Στο επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει την πρόταση αναθεώρησης αναφέρεται το εξής:

«η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να συμπεριλάβει πρόσθετους τομείς, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις και τα στοιχεία που θα ληφθούν στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, βάσει ποιοτικών κριτηρίων, υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικοί τομείς διαθέτουν **τουλάχιστον έμμεσο δείκτη διαρροής άνθρακα 0,2** και εφόσον ο κίνδυνος διαρροής άνθρακα, όπως αξιολογείται από τον σύμβουλο της μελέτης, **είναι τουλάχιστον μέτριος**»

Δηλαδή, θα πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά και οι δυο προϋποθέσεις:

α) Ο Έμμεσος δείκτης διαρροής Άνθρακα (εφεξής ICLI factor) να είναι μεγαλύτερος από 0,2

β) Ο Κίνδυνος διαρροής Άνθρακα (Risk RAG rating) να είναι τουλάχιστον Μέτριος (>Medium).

Προτείνουμε οι ακόλουθοι τομείς, οι οποίοι είναι επιλέξιμοι σύμφωνα με τις υφιστάμενες Κατευθυντήριες Γραμμές, να **παραμείνουν** στην κατηγορία των επιλέξιμων τομέων **και** στις νέες, υπό διαβούλευση, Κατευθυντήριες Γραμμές:

1. Τομέας με NACE Code 13.10 (Αφορά στον τομέα Νηματοποίησης βαμβακερών ινών).

Παρά το γεγονός ότι, ο έμμεσος δείκτης διαρροής άνθρακα (ICLI factor) του τομέα αυτού έχει τιμή 0,244, δηλαδή υπερβαίνει το όριο του 0,2 που τέθηκε από την Επιτροπή σαν ελάχιστο όριο για την επιλεξιμότητα των τομέων, εντούτοις ο τομέας **δεν συμπεριελήφθη στους επιλέξιμους** τομείς διότι ο κίνδυνος διαρροής άνθρακα που αντιστοιχεί σε αυτόν (risk RAG rating) σταθμίστηκε από το σύμβουλο της Επιτροπής, ως «Χαμηλός». Από την επισκόπηση της μελέτης αξιολόγησης του συμβούλου (consultant report) διαπιστώσαμε ότι ο χαρακτηρισμός του Risk RAG rating ΔΕΝ έλαβε υπόψη ποσοτικές πληροφορίες και δεδομένα από τους πανευρωπαϊκούς συνδέσμους που αντιπροσωπεύουν τον τομέα καθώς και από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις κατά την διάρκεια της Στοχευμένης Διαβούλευσης (εφεξής targeted consultation) της ΕΕ.

- Αναφορικά με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της αγοράς (market characteristics) στην οποία απευθύνονται οι επιχειρήσεις του τομέα 13.10, πρέπει να τονισθεί ότι τόσο το **κόστος της πρώτης ύλης** (τιμή βαμβακιού) που αποτελεί βασικό συντελεστή του κόστους παραγωγής, όσο και οι τιμές των τελικών προϊόντων καθορίζονται από την διεθνή αγορά. Συνεπώς η εξαίρεση του τομέα θα επιφέρει απουσία της Αντιστάθμισης με συνέπεια να επιβαρύνει ανελαστικά το τελικό κόστος παραγωγής μειώνοντας την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων της ΕΕ. Συμπερασματικά οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα 13.10 όντας αποδέκτες τιμών (price takers) καλούνται να απορροφήσουν το πρόσθετο έμμεσο κόστος εκπομπών που μετακυλίεται στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας.
- Η ένταξη του ΤΟΜΕΑ 13.10 στους επιλέξιμους τομείς δεν θα επηρεάσει αρνητικά την πρόθεση (κίνητρο) μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας (abatement potential) και την προσπάθεια για μείωση του ενεργειακού κόστους, καθότι επικρατεί διεθνώς για λόγους ανταγωνιστικότητας η τάση για συνεχή εφαρμογή νέων τεχνικών εξοικονόμησης ενέργειας.

Συμπερασματικά στον τομέα 13.10, δεδομένου ότι το έμμεσο κόστος εκπομπών αντιπροσωπεύει μεγάλο ποσοστό του κόστους παραγωγής και ότι υφίσταται έντονος παγκόσμιος ανταγωνισμός στις επιχειρήσεις της ΕΕ, υπάρχει ισχυρό κίνητρο για μετεγκατάσταση τους εκτός της ΕΕ όπου τα περιθώρια κέρδους είναι υψηλότερα κυρίως λόγω της απουσίας του ΣΕΔΕ.

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, όπου απεικονίζονται καθαρά και ο αριθμός επιχειρήσεων και ο κύκλος εργασιών, αλλά και ο αριθμός απασχόλησης. Συγκεκριμένα, το 2011 δραστηριοποιούνταν 81 επιχειρήσεις με συνολικό κύκλο εργασιών 169 m€ και συνολικό αριθμό 1.532 εργαζομένων, ενώ το 2016 δραστηριοποιούνταν 51 επιχειρήσεις με συνολικό κύκλο εργασιών 99 m€ και συνολικό αριθμό 1.150 εργαζομένων (<https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SBR01/2016>).

Για τους ανωτέρω λόγους προτείνουμε την παραμονή του 13.10, στην κατηγορία των επιλέξιμων τομέων για αντιστάθμιση έμμεσου κόστους εκπομπών στις υπό διαβούλευση νέες Κατευθυντήριες Γραμμές.

2. Τομέας με NACE Code 20.60 (Παραγωγή συνθετικών ινών).

Στον τομέα αυτόν, οι προϋποθέσεις υπαγωγής στους επιλέξιμους τομείς είναι σαφώς βελτιωμένες σε σχέση με τις αντίστοιχες του τομέα 13.10, έχοντας ICLI factor: 0,282 και Risk RAG rating: «Χαμηλός-Μέτριος», εντούτοις και αυτός ο τομέας δεν είναι επιλέξιμος για αντιστάθμιση έμμεσου κόστους εκπομπών, εξαιτίας απουσίας ποσοτικών πληροφοριών από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις καθώς και σχετικών απαντήσεων από τους πανευρωπαϊκούς συνδέσμους που αντιπροσωπεύουν τον τομέα αυτό κατά την διάρκεια του targeted consultation.

Και στον τομέα 20.60, ισχύουν τα ίδια χαρακτηριστικά ανταγωνιστικότητας και κόστους με τον τομέα 13.10 που συνηγορούν στην παραμονή του στους επιλέξιμους τομείς.

3. Τομέας με NACE Code 24.44 (Παραγωγή χαλκού).

Τα ποσοτικά χαρακτηριστικά για την αξιολόγηση του τομέα 24.44 (το ICLI factor του τομέα έχει τιμή 0,25 και το risk RAG rating σταθμίστηκε από το σύμβουλο της ΕΕ ως “Μέτριο”) τον καθιστούν υποψήφιο για ένταξη στους επιλέξιμους, για αντιστάθμιση έμμεσου κόστους, τομείς στις υπό διαβούλευση νέες Κατευθυντήριες Γραμμές.

Τα ακόλουθα ποιοτικά χαρακτηριστικά θεωρούμε ότι συνηγορούν υπέρ της επιλεξιμότητας του τομέα 24.44:

Στον τομέα αυτό δραστηριοποιούνται ενεργοβόρες επιχειρήσεις με ένταση ηλεκτρικής ενέργειας (Electrical Intensity) μεγαλύτερη του 20% οι οποίες, δεδομένου ότι η μεν πρώτη ύλη (δηλ. ο χαλκός) είναι χρηματιστηριακό προϊόν και η τιμή του καθορίζεται στο LME (London Metal Exchange) το δε περιθώριο κέρδος συμπιέζεται από τον διεθνή και εκτός ΕΕ ανταγωνισμό, είναι αποδέκτες τιμών (price takers) οι οποίοι αδυνατούν να μετακυλίσουν το έμμεσο κόστος εκπομπών στους πελάτες τους.

Η διεύθυνση των εισαγωγών στην ΕΕ αυξάνεται συνεχώς την τελευταία δεκαετία ενώ ταυτόχρονα οι επιχειρήσεις της ΕΕ αντιμετωπίζουν έντονο ανταγωνισμό από τους διεθνείς παραγωγούς χαλκού, οι οποίοι απουσία δεσμεύσεων από το EU ETS απολαμβάνουν σαφώς καλύτερων περιθωρίων κέρδους και συνεπακόλουθα ευμενέστερης θέσης διαπραγμάτευσης (bargaining position).

Η επιλεξιμότητα του τομέα στις νέες υπό διαβούλευση Κατευθυντήριες Γραμμές θεωρούμε ότι δεν θα επηρεάσει την πρόθεση μείωσης της κατανάλωσης του τομέα (abatement potential), δεδομένου ότι εξαιτίας του έντονου διεθνούς ανταγωνισμού, οι επιχειρήσεις της ΕΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό θα εξακολουθήσουν να υιοθετούν διαθέσιμες τεχνικές εξοικονόμησης ενέργειας προκειμένου να βελτιώσουν το περιθώριο κέρδους τους και να ελαχιστοποιήσουν την επίδραση του άμεσου κόστους εκπομπών στο κόστος παραγωγής.

Συμπερασματικά θεωρούμε ότι ο τομέας 24.44 καλύπτει πλήρως τα ποιοτικά κριτήρια της αξιολόγησης για την επιλεξιμότητα του για αντιστάθμιση έμμεσου κόστους εκπομπών την περίοδο 2021-2030.

2. Ένταση Ενίσχυσης και προοδευτική μείωση

Συμφωνούμε με την πρόταση της Επιτροπής να διατηρηθεί σταθερή και σε ποσοστό 75% η Ένταση της Ενίσχυσης για όλο το χρονικό διάστημα 2021-2030.

Μας βρίσκει επίσης σύμφωνους η δυνατότητα των κρατών μελών να περιορίζουν περαιτέρω την έκθεση των δικαιούχων στο έμμεσο κόστος ΣΕΔΕ, σε συνάρτηση με την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία τους (ΑΠΑ/ GVA) προκειμένου να περιοριστεί η έκθεση για ορισμένους τομείς για τους οποίους το εν λόγω κόστος, ακόμη και μετά την εφαρμογή της αντιστάθμισης του 75%, μπορεί να αποτελέσει δυσανάλογο ποσοστό της ΑΠΑ τους.

Στο πλαίσιο αυτό είμαστε σύμφωνοι το έμμεσο κόστος εκπομπών του ΣΕΔΕ που μετακυλίεται στις επιλέξιμες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς αυτούς, να μην υπερβαίνει το όριο του 0,5% επί της ΑΠΑ τους σε ετήσια βάση. Θεωρούμε δε αυτονόητο ότι ο υπολογισμός της ΑΠΑ αφορά αποκλειστικά στις δραστηριότητες της επιχείρησης που σχετίζονται με τον τομέα για τον οποίο χορηγείται η αντιστάθμιση.

3. Μεθοδολογία για την επικαιροποίηση των δεικτών αναφοράς για την αποδοτικότητα της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας

Η Επιτροπή προτείνει την ευθυγράμμιση της μεθοδολογίας για την επικαιροποίηση των δεικτών αναφοράς για την αποδοτικότητα της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για τους σκοπούς των υπό διαβούλευση νέων Κατευθυντηρίων Γραμμών, με τη μεθοδολογία που ορίζεται στο άρθρο 10α παράγραφος 2 της οδηγίας για το ΣΕΔΕ της ΕΕ όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Στο πλαίσιο αυτής της μεθοδολογίας, η Επιτροπή θα παρεκτείνει το ετήσιο ποσοστό μείωσης για κάθε δείκτη αναφοράς βάσει παρελθόντων βελτιώσεων της αποδοτικότητας.

Δεν συμφωνούμε με αυτή τη μεθοδολογία που στηρίζεται στην επιβολή ετήσιου ρυθμού απομείωσης των δεικτών αναφοράς από ένα έτος αναφοράς έως ένα άλλο και την προβολή αυτού του ρυθμού απομείωσης στο διάστημα εφαρμογής των υπό διαβούλευση Κατευθυντηρίων Γραμμών, δεδομένου ότι παραγνωρίζει το γεγονός ότι οι δικαιούχοι αντιστάθμισης εμμέσου κόστους εκπομπών είναι ενεργοβόρες επιχειρήσεις εντάσεως κεφαλαίου, οι επενδύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας είναι τεχνικά πεπερασμένες.

Αντιπροτείνουμε την επικαιροποίηση των δεικτών αναφοράς σε δύο περιόδους:

1. Στην αρχή της περιόδου εφαρμογής των νέων Κατευθυντηρίων Γραμμών, το 2021, με βάση το μέσο όρο του 10% των πλέον αποδοτικών επιχειρήσεων κάθε τομέα την περίοδο 2017-2018 και
2. στο μέσο της περιόδου εφαρμογής των νέων Κατευθυντηρίων Γραμμών, το 2026, με βάση το μέσο όρο του 10% των πλέον αποδοτικών επιχειρήσεων κάθε τομέα την περίοδο 2022-2023.

4. Αιρεσιμότητα

Συμφωνούμε με τις προτάσεις της Επιτροπής αναφορικά με την ενίσχυση της αιρεσιμότητας της αντιστάθμισης του έμμεσου κόστους εκπομπών και τη συσχέτισή της με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των επιλέξιμων επιχειρήσεων, στο βαθμό που αυτές έχουν διενεργήσει ή δεσμευτεί να διενεργήσουν ενεργειακό έλεγχο ή εφαρμόζουν σύστημα ενεργειακής ή περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά τα οριζόμενα στην Οδηγία 2012/27/ΕΕ.

Θεωρούμε εύστοχη την ύπαρξη εναλλακτικών κριτηρίων, στο σημείο [54] των υπό διαβούλευση Κατευθυντηρίων Γραμμών, αναφορικά με την παρακολούθηση από τα Κράτη Μέλη της εφαρμογής των συνακόλουθων συστάσεων των ενεργειακών ελέγχων από τις επιλέξιμες

επιχειρήσεις, ωστόσο προτείνουμε την ύπαρξη μεγαλύτερης ευελιξίας και σημαντική μείωση των ποσοτικών ορίων που καθορίζονται στα επιμέρους κριτήρια. Επιπλέον προτείνουμε τη διαγραφή της περίπτωσης γ) καθώς η εν λόγω εναλλακτική επιλογή δεν μπορεί να τεκμηριωθεί ότι συνδέεται με το αντικείμενο της αντιστάθμισης του έμμεσου κόστους εκπομπών.

**Ο Υφυπουργός
Περιβάλλοντος και Ενέργειας**

Γεράσιμος Θωμάς

Εσωτερική Διανομή

- Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Γραφείο Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Γ. Θωμά
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
- Γενική Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών,
Δ/νση Προϋπολογισμού & Δημοσιονομικών Αναλύσεων
Τμήμα Δημοσιονομικών Αναλύσεων, Αναφορών & Κρατικών Ενισχύσεων
- Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
- Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας / Διευθύντρια
- Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας / Τμήμα Α΄